

DIRVA

Nr. 39

Balandis-April 3, 1963

Cleveland, Ohio

Užsienio pagalbos problema

JAV KASMET IŠDALINA BILIJONUS DOLE-
RIŲ GĖRYBĖMIS IR PINIGAIS, TAČIAU TAI,
KĄ JOS GAUNA ATGAL. SUKELIA ABEJONIŲ
DĖL PAGALBOS PRASMĖS. — OFICIALIAI TĄ
PAGALBĄ SIEKIAMA TIK PADĖTI, TAČIAU
DAŽNAI TAI TIK SKRAISTĖ, PO KURIA SLY-
PI VIDAUS POLITINIAI SUMETIMAI.

Vytautas Meškauskas

Po II D. karo JAV užsienio valstybėms išdalino gėrybėmis ir pinigais netoli 100 milijonų dolerių. Toji suma tokia didelė -- ji sudaro trečdalį visų JAV skolų, ji lygi visom vienų metų federalinėm išlaidom, kad kyla klausimas, kas buvo ja siekiama ir kas iš tikro buvo pasiekta? Oficialiai JAV norėjo padėti kiekvienai užsienio vyriausybei, nepaisant jos formos, kuri nuoširdžiai ir veiksmingai siekė pakelti savo krašto gyventojų pragyvenimo lygį ir sustiprinti jo ūkį. Neoficialiai pagalba užsieniams buvo pavėrdžiama politine priemone, kad vieną ar kitą kraštą apsaugojus nuo komunizmo. Taip, pavyzdžiui, Laos valstybėlė gavo per 400 milijonų dolerių, nes tam kraštui grėsė komunistų pavojus. Tačiau to krašto ūkinė, socialinė ir geografinė būklė buvo tokia, kad tie milijonai dolerių padarė palyginti labai mažai ir pagaliau kraštas pusiau oficialiai buvo perleistas komunistams. Iš kitos pusės, pagalba Europos valstybėms buvo labai vaisinga.

Dėl viso to pagalba užsieniams susilaukė daug kritikos, bet taip pat ir daug šalininkų. Šiandien visi sutinka, kad pagalba užsieniams yra reikalinga ir būtina pačių JAV saugumui, ginčai eina tik dėl jos didumo ir pasiskirstymo rakto. Viso reikalo išsiaiškinimui prezidentas Kennedy prieš kurį laiką sudarė 10 žymių privačių piliečių komisiją, kuriai pirmininkavo ats. gen. Lucius D. Clay. Toji komisija neseniai paskelbė savo raportą. Jame teigiama, kad karinė ir ūkinė pagalba įgalina įvairias sovietų pasienio valstybes išlaikyti po ginklu per 2 milijonus vyrų. Tai apsaugo ne tik jas pačias, bet ir prisideda prie JAV saugumo. Dėl to esą būtų protingiau apkarpyti pačių JAV karo reikalus išlaidas

negu nutraukti tą paramą, nes tu kraštų kariuomenės prisideda prie viso laisvojo pasaulio saugumo. Iš kitos pusės, komisija rado, kad JAV savo pagalbą per plačiai ir per smulkiai išskirstė ir todėl nepasiekė tokių rezultatų, kurių norėta. Už tat atei-tyje reikėtų neremti tų kraštų, kurie tokia pagalba negali efektyviai pasinaudoti. Tokios politikos laikantis, galima būtų užsienio pagalbos sumas sumažinti keliais šimtais milijonų dolerių per metus.

Tačiau tokie abstraktūs receptai mažai ką padės, nes administracija, kuri tą pagalbą skirsto, yra veikianti ne tik užsienio, bet ir vidaus politikos sumetimų. Pavyzdžiui, komunistinė Lenkija gauna paramos vien dėl to, kad čia turima kelis milijonus lenkų kilmės rinkėjų, kurie jaučia sentimentą savo tėvynei. JAV politika Afrikoje irgi išplaukia daugiau iš vidaus, negu užsienio politikos sumetimų. Taip pat labai sunku iš anksto nuspręsti ar pagalba būtų naudinga tiems lotynų Amerikos kraštams, kuriuos valdo vadinamos pažangios vyriausybės, k.a. Brazilija, Meksika, Venecuela, Kolumbija ir Porto Rico. Visų tų kraštų ūkis yra gana chaotiškoje padėtyje. Visiems jiems dėl to gresia komunistinis perversmas, ypač iš Kubos kurstomas ir palaikomas.

Brazilija iš visų tų valstybių yra svarbiausia ne tik gyventojų skaičiumi, bet ir savo geografinio padėtimi. Iš vienos pusės jos gyventojų masės, aplamai imant, gyvena primityviai ir skursta, iš kitos ji turi ir smarkiai civilizuotą vietų, didmiesčius kaip Rio de Janeiro ir Sao Paulo. Kraštas turtingas žemės turtais. Žodžiu Brazilija yra vienas tų kraštų, kurie galėtų turėti visai geras perspektyvas, bet... kol kas ten

viešpatauja infliacija ir nėra labai daug vilties, kad kairiosios krypties vyriausybė surastų išeitį. O visdėlto visai neseniai JAV suteikė Brazilijai kelių šimtų milijonų dolerių paskolą. Brazilija už tai pažadėjo griebtis drastiškų priemonių savo ūkiui sutvarkyti. Bet tos priemonės negali būti labai populiarios, k.a. padidinti mokesčius, panaikinti subsidijas kviečiams, kas jau pakėlė duonos kainas, kreditų suvaržymas ir t.t. Už tat labai abejotina, ar jai pasiseks sutvarkyti krašto ūkį ir kartu likti populiaria. Reikia neužmiršti, kad ji buvo ir yra gana didelėje komunistų įtakoje ir ligšiolinis jos valdymas privedė ne tik prie užsienio kapitalo plaukimo į Braziliją sustabdymo, bet ir savojo kapitalo bėgimo į užsienius. Tokiu būdu, pašalpa dabartinei vyriausybei gali tik prisidėti prie jos amžiaus prailginimo, bet toli gražu ne prie ūkinio pakilimo ir viso gyvenimo stabilizacijos, pasitikėjimo ateitimi atstatymo. Ateitis gali parodyti, kad teisingiau būtų buvę tokios vyriausybės visai neremti. Tas vienas pavyzdys parodo su kokiom problemom yra susijusi pagalba užsieniams.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

• **Ryšių su nemalonomais, kuriuos apturėjo Washingtonas, anti-Castro kubiečiams skandinant Sov. Sąjungos laivus ir braunantis į Kubos uostus, o taip pat Kubos aviacijai apšaudant amerikiečių laivą, The National Observer mano, kad Washingtonas ne ką daugiau gali veikti, o tik laukti, ką toliau nuspręs ir darys anti-Castro sukilėliai, Chruščiovas ar pats Castro...**

• **Demokratų senatorius John S. Monagan, vadovavęs užsienių komisijos delegacijai, aplankiusiai Sov. Sąjungą, Lenkiją ir Čekoslovakiją, praneša, kad būtų beprotiškai drąsu (fool-hardy) tikėtis, kad tautos tose valstybėse sukiltų prieš esamą režimą. Tie režimai vykda savų piliečių "efektyvią kontrolę".**

• **JAV erdvių administracijos pareigūnai tvirtina, kad pavykę bandymai su Saturno raketa parodė, kad sovietai turį labai pasitempti, kad pralenkus JAV. Naujoji Saturno raketa yra didesnė ir galingesnė už bet**

Lietuviai laikraštininkai Chicagoje buvo susirinkę pas inž. Juozą Grabauską pasinformuoti apie įvykstančią II Tautinių Šokių Šventę liepos 7 d. Chicagoje. Nuotraukoje sėdi: Titas A. Antanaitis, inž. Bronius Nainys ir Stasė Grabauskienė. Stovi iš kairės: Petras Petrutis, Vladas Butėnas-Ramojus, Albinas Valentinas, Stasys Juškėnas, inž. Juozas Grabauskas, Jonas Vaidelis, Vytautas Kasniūnas ir inž. Karolis Druga.

V. A. Račkausko nuotrauka.

BRAZILIJOS POLITIKA FAKTŲ ŠVIESOJE

**JURGIS SATORIUS,
Dirvos spec. korespondentas
Brazilijoje**

Dirvos skaitytojai prisimena, kad prezidentui Goulart užsitikrinus pastovią valdžią, po sausų įvykusio plebiscito buvo tikėtasi, kad pagrindinė politinė linija kryptų daugiau į Vakarus, bet ne į Rytus. Tačiau atrodo, kad šios viltys neišsipildys, nors Bra-

kurią rusų iki šiol pagamin-tą.

• **Prancūzijos krašto apsaugos ministerijos leidžiamame žurnale tvirtinama, kad JAV raketų bazes ištraukė iš Turkijos ir Italijos susitarimo su Chruščiovu pasekoje, jam pažadėjus panaikinti raketų bazes Kuboje.**

• **Iš patikimų sluoksnių Lenkijoje gautomis žiniomis, US World & News Report tvirtina, kad Kremliuje jau niekas nebetiki socialistinės sistemos pranašumu. Tačiau tuo prisipažinti viešai neleidžia ta aplinkybė, kad tąja sistema dar tiki daugelis ūkiškai neišvystytų kraštų.**

zilią šiuo metu veikšimtinai priklauso nuo JAV finansinės paramos. Tokiu momentu, kada Washingtono buvo vykdomos svarbių derybų, "žaliojo aukso" krašto valdovai leido sau tokią prabangą: prisidengdami konstitucija, lyg tuo fygos lapu, skatino komunistinių idėjų sklaidimą savo krašte. Šių kenksmingų idėjų, lyg kobros nuodų užmušančių žmogaus sielą, sklaidymas, plitęs po Kubos Solidarumo Kongreso priedangą Rio ir S. Paulo didmiesčiuose, kur koncentruojasi Brazilijos prakutusioji darbininkija. O garsusis senjoras Brizola, per valstybines radijo stotis viešai agituoja karius sukilti prieš teisėtą krašto vyriausybę.

Paskaitykime ką apie tai rašo įtakingasis Rio dienraštis "O Jornal" savo vedamajame kovo 21 d.:

"Brazilijos parlamento sluoksniai yra rimtai susirūpinę to parlamento nario Leonel Brizola (prezidento Goulart švogėris) vieša revoliucine - subversyvine

veikla ir agitacija per TV ir radijo stotis. Brazilijoje negali prisiminti panašios nežomos subversyvinės revoliucinės propagandos.

Atrodo, kad buvęs Rio Grande do Sul gubernatorius, šiuo metu parlamento atstovas iš Cuana-bara valstijos, yra gavęs pilną veikimo laisvę kurstyti darbininkus, ūkininkus bei karius, kad jie sunaikintų krašto demokratinę sistemą. Šiuo metu jo pagrindinis agitacijos taikdins yra pats parlamentas, kuriam Brizola yra davęs ultimatumą, kad "ligi balandžio 15 d. būtų nubalsuotos pagrindinės reformos, arba ...

Federaliniai įstatymai draudžia anti-demokratinę propagandą radijo bangomis. Tačiau senjoras Brizola vykdė savo kiršinimus, naudodamasis Radio Nacional siųstuvu, kuris priklauso federalinei valdžiai! Federaliniai įstatymai sako, kad karių kiršinimas prieš konstitucinę valdžią yra nusikaltimas. Vienok Brizola kasdien radijo bangomis įžaidinėja Kongresą, garbina Castro režimą, bei puola JAV ir jos ambasadorių Brazilijoje.

Brizolos demonstruojamas įsitikinimas, kad jam to niekas negali uždrausti ar jį nubausti palieka įspūdį, jog šie Brizolos veiksmai yra aprobuoti aukštesnių instancių. Brizolos tikslas: sukurti nerimą ir nepasitikėjimą krašto gyventojų sluoksniuose.

Tuo metu kai Parlamentas turi pakankamai teisinių priemonių Brizolai sutramdyti ir jo subversinę veiklą užgnaužti, Brizolos išsišokimai ir agitacija karių tarpe turi daug pavojingesnę linkmę. Brizola kreipiasi asmeniškai į puskarininkių kadrus, tvirtindamas, kad jie yra jo sąjungininkai kovoje prieš... demokratiją! Jis juos skatina, kad jie nepasiduotų kariškiai drausmei, neklausytų savo viršininkų įsakymų, jeigu pastarieji lieptų kovoti už konstitucijos išlaikymą. Brizola savo radio agitacijoje žada kareiviams, puskarininkams ir viršiloms greitą kilimą liaudies armijoje, kuri pakeisianti dabartines karines pajėgas.

Didžioji tautos dalis nekreipia jokio dėmesio į šio demagogų kiršinimus. Visi žino, kad Brizola pralaimėjo rinkimus savo valstijoje, kad jis yra besaikis garbėtroška ir agitatorius. Tačiau kaip ten bebūtų, kai kurie brazilų sluoksniai, šio agitatoriaus sukiršinti, gali išprovokuoti tragiškus įvykius.

Pabrėžiama, kad Goulart neremiaš savo švogėrio - Brizolos. Tačiau, jis jo ir neišsižadą. Vieno vienintelio prezidento žodžio pakaktų, kad jo švogėris būtų sutramdytas, bet...?" -- taip rašo "O Jornal".

Stebėtojai atrodytų, kad Brazilijos vyriausybė privalėtų imtis visų galimų priemonių, kad Brazilija nepavirstų į Venecuelą, kur tariamieji laisvintojai ruošiasi užkalti geležinius pančius ant laisvų piliečių rankų. Pats gyvenimas ir krašto piliečiai greit turės duoti į tai atsakymą.

Šiandien ir rytoj

SOVIETIJOJE nuo 1961 m. gegužės mėnesio, kai buvo atnaujinta mirties baudmė už nusikaltimus valstybės ekonomijai, buvo nužudyta daugiau kaip 300 asmenų ir keli tūkstančiai žmonių nuteisti kalėti ilgiamis metams už spekuliaciją ar vogimą valstybinio turto.

Tie skaičiai aiškiai rodo komunistinės bendruomenės puvimą. Kremliaus vadovai smarkiai nerimauja dėl tokio nusikaltimų didėjimo, duodančio blogą vardą "sovietiškam žmogui".

Jokiame kitame pasaulio krašte, išskyrus Saudo Arabiją, kur vagims kerta rankas, prasižengėliai nėra taip griežtai baudžiami, kaip Rusijoje.

Neseniai trys ukrainiečiai buvo nubausti mirties bausme už tai, kad pardavė kilimus brangiau negu valstybės nustatyta kaina. Sverdlovske vieno restorano vedėjas buvo sušaudytas, nes jo gaminami kotletai neturėjo nustatyto kiekio mėsos ir padaryta ekonomija atsidūrė jo kišeniuje.

MIRTIES baudmės atnaujinimas tačiau nesumažino Sovietijoje spekuliacijos. Tarp valdininkų plečiasi kyšininkavimai, ir, kaip pats Chruščiovas pripažino, 1962 metais valstybei buvo pavogta prekių už 56 milijonus rublių. Kai kur pavogti net ištisi prekių traukiniai...

Dažnai aukštieji komunistų pareigūnai užmerkia akis, gaudami po stalu dideles sumas pinigų. Fabrikuose turtas nebranginamas ir labai daug jo sueikvojama veltui.

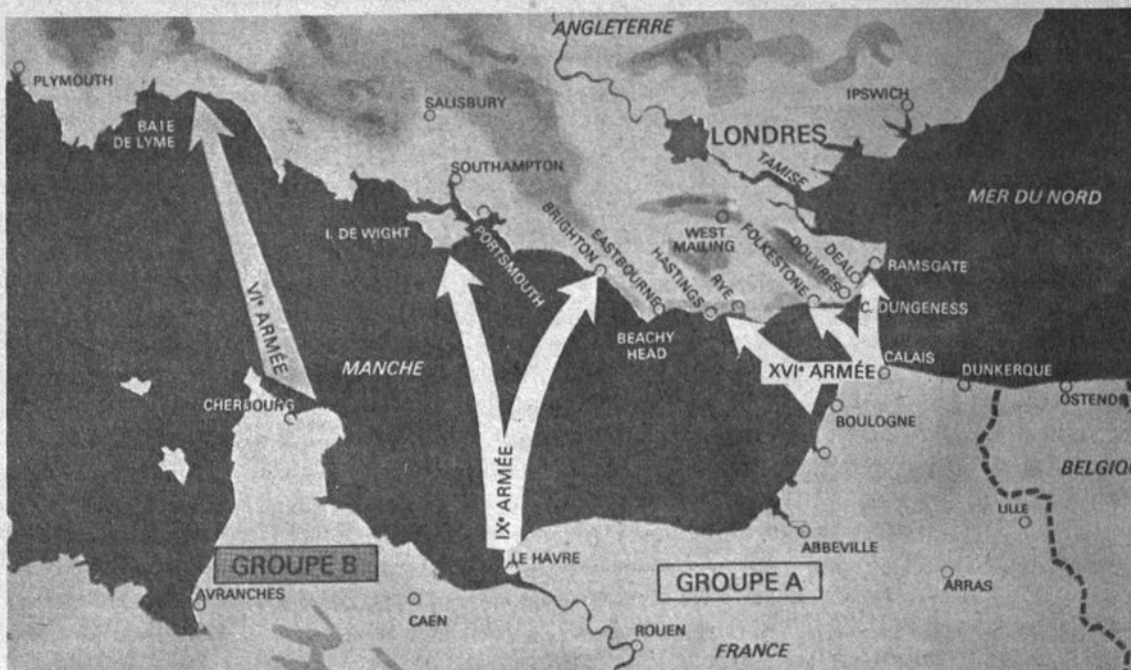
Komunizmo sistemai šios rūšies nusikaltimai yra pavojingiausi, nes įrodo, kad komunizmas negali pašalinti privačią iniciatyvą, kad eilinis komunistas neturi supratimo apie kolektyvinę tur-tą ir naudojasi juo kada jam patinka, nes mano kad tai jam priklauso.

PALECKIS ir Sniečkus, lankydami šiauliuose avalinės fabriką, ant sienų rado naktį išrašytus prieškomunistinius šūkius. Tie liepė užrašus nutrinti ir parašyti: "Bailliai! Jūs rašote gėdingus žodžius naktį. Darykite tai dieną!"

Kitą rytą fabrike rado naują užrašą ant sienos: "Dieną rašyti neturime laiko, nes dirbame partijos biure!" (vg)

- Kokia smarvė kaimynystėje!...

Invazijos į Angliją planas, kuris turėjo būti įvykdytas, bet...

PENKIOS DIENOS, NULĖMUSIOS II PASAULINĮ KARĄ (4)

DIENA, KADA ANGLIJA BUVO IŠGELBĖTA

Prancūzėjai kapituliavus Hitleris ketino demobilizuoti 35 divizijas. Jei jis nebūtų sulėtinęs savo šarvuotųjų, būtų paėmęs į nelaisvę visą anglų armiją. Bet ką reiškė 300,000 belaisvių daugiau? Ar karas vakaruose nebuvo baigtas? Hitleris manė, kad anglai būdami realistais ir neturėdami laivyno ir aviacijos, nebenorės tęsti karo.

-- Anglija, -- sakė Hitleris generolui Jodliui, -- gaus taiką, kai tik panorės. Tegu tik ji paprašo. Aš pasiruošęs...

Kai admiralas Raeder gegužės 21 ir birželio 20 d. bandė Hitlerį įtikinti dėl invazijos į Angliją reikalingumo, jo žodžiai kaip žirniai atsimušė į sieną. Hitleris visai negalvojo apie invaziją ir norėjo Reichstage pasakyti kalbą, siūlant Anglijai taiką.

Tačiau liepos 19 d. jis jau buvo mažiau tikras anglų "realizmu". Pamąstęs, kad Anglija nesvyruoja ir pasiryžusi tęsti karą, atšaukė 35 divizijų demobilizavimą.

"Nežiūrint beviltiškos padėties, Anglija nerodo jokio susipratimo ženklo, tad aš nutariau prieš ją paruošti puolimo planą ir jei reikės, vykdyti..."

Toliau savo instrukcijose vyriausiam štabui Hitleris rašė, kad Anglijos aviacija (RAF) turi būti moraliai ir materialiai sumušta, kad negalėtų priešintis vokiečių armijos išsilaipinimui Anglijoje.

Vyriausias vokiečių armijos štabas tuoj ėmė ruošti invazijos planą, kuris buvo pavadintas "See loewe" (jūros liūto) vardu.

Tačiau plano paruošimas tęsėsi ilgai. Hitleris, užsidaręs Berchtesgadene, nuolat keitė idėjas. Vietoj puolus tuojau pat Angliją, jis galvojo apie ofensyvą Egipte ar Gibraltare.

Paskui, staiga iššaukęs Keitelį, paklausė:

-- Maršale, ar jūs manote, kad puldamas tuoj pat Rusiją, aš ją nugalėsiu iki žiemos?

Kaip ir visi Hitlerio generolai, Keitel irgi tūrėjo Hitleriui atsakyti tik "Jawohl" (taip). Tačiau šį kartą jis nustebo.

-- Pabandykit, Keitel, mane suprasti. Anglai yra realistai. Jie netęs kovos, kai bus tikri nieko nelaimėsi. Jie atstumia ranką, kurią aš jiems tiesiu. Aš turiu rasti paaiškinimą, kodėl jie taip daro. Vienintelė priežastis, kad anglai laukia įsikūlimo iš šono.

Kieno? Amerikos? Gal būtų. Bet Amerika yra degeneruota ir greičiausiai niekad nestos karan prieš Vokietiją. Kas tad lieka? Tik viena Rusija. Anglai laukia konflikto tarp rusų ir mūsų, tikėdamiesi, kad tai jiems padės išsilaikyti. Tad aš jus klausiu, ar mums pavyks sumušti Rusiją dar šiais metais?

Keitel nieko neturėjo pasakyti Hitlerio tokius argumentus. Dvejodamas pulti Angliją, Keitel kaip ir kiti generolai, ieškojo tikslo pasiekti aplinkiniais keliais, puolant Suezą, Bagdadą, Gibraltarą, Kanarų salas... Hitleris vienas matė kelią, kurio pilnai pakaktų: Maskva. Jei Rusija bus nugalėta, Anglija kapituluos. Pagaliau visi buvo įsitikinę, kad vieną dieną visvien teks kariauti prieš Rusiją, užgrobimui Rytuose tyžemių, kurios reikalingos vokiečių gyvybiniams reikams. Tikslas geras. Bet ar galima bus nugalėti Rusiją šiais metais? Dabar jau liepos mėnuo. Geriausios vokiečių divizijos išdėstytos vakaruose. Reikės šešių savaičių, kad jas perkėlus į Lenkiją. Tad karas prasidėtų tik rudens pradžioje, kada Rusijoje visi keliai pasidaro neišbrendami ir tankiai ne-

galėtų judėti pirmyn, o po to ateitų žiema... Ne, šiais metais, mano Fuerei, negalima bus nugalėti Rusijos, nei...

Hitleris iš anksto žinojo, kad iš maršalo susilauks tokio atsakymo. Karas prieš Rusiją turėtų būti numatytas 1941 m. gegužės mėnesiui. Bet tam reikia ruoštis, atsargumo sumetimais nieko nerąšant. Jei iki pavasario Anglija nustos kariaus, tai Rusijos problema bus atskirai sprendžiama. Bet belaukiant, "Jūros liūto" planas tebegalioja. Artimiausia data invazijai buvo numatyta rugsėjo 13 d. Tačiau admiralas Raeder, iškviestas pas Hitlerį, paaiškino, kad data labai nepalanki. Gal geriau palaukti 1941 m....

Ką turi daryti Hitleris? Ar iešti savo kareiviams pasilikti sukryžiuvus rankas? Jis atsisako klausyti Raederio, įsakdamas kuo greičiau pasiruošti invazi-

Anglai varosi į nelaisvę paimitus numušto vokiečių lėktuvo lakūnus...

jai, nes priešingai anglų armija su amerikiečių parama sustiprės. Amerikiečiai, sakė Hitleris, nemoka kovoti, bet sugeba duoti ginklų kitiems.

Brauchitsch, kuris dalyvavo pasitarime, adm. Raederiui išvykus išvykio planą, paruošė du štabo. Puolime dalyvautų dvi garsiosios armijų grupės A ir B, vadovaujamos von Rundstedto ir von Bocko. Svarbiausioji rolė šį kartą būtų pavesta grupei A. Ji pultų su XI ir XVI armijom. XVI-jį iš Calais miestų į priekį šešias geriausias divizijas prie Ramsgato, Douvro, Folkstone, Dungeness ir Rye-Hastings. IX-jį armiją iš Le Havre išlaipintų keturias divizijas Brighton flankoje ir Wight saloje. Šešios šarvuotos divizijos, trys motorizuotos divizijos ir keliolika pėstininkų divizijų, viso apie 260,000 karių būtų mės-ta sekančiose puolimo bangose į Anglijos salą. Šios grupės tikslas bus pasiekti liniją Gravesend - Southampton ir, nesipainiojant Londono apylinkių vora-tinklyje, sunaikinti anglų jėgas prie Temzės ir Oxfordo.

Grupės B misija būsimanti ant-raeilė, bet ji anot Brauchitsch reikalinga, jei norima, kad karas Anglijoje būtų trumpas, kaip Lenkijoje ar Prancūzijoje. VI-jį armiją iš Cherburgo išsilaipins Lyme flankoje per šimtą kilometrų į vakarus nuo Portsmoutho. Ji puls Bristol ir Gloucester kryptimi, kad anglams nedavus atsitraukti.

Kareiviai tokiai invazijai buvo pasilsėję. Sunkumai tik buvo su laivynu. Adm. Raeder nenorįs sutikti su planu.

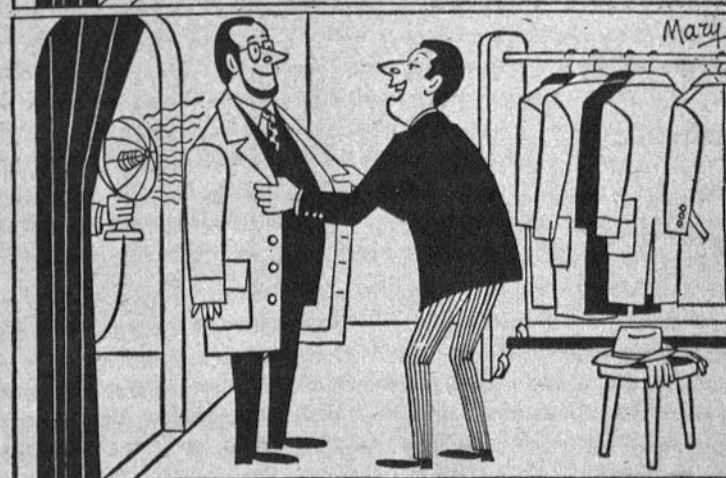
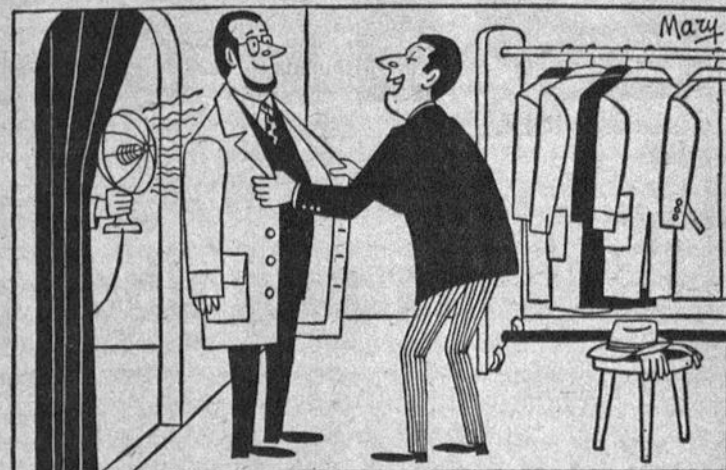
Po pasitarimų liepos 31 d. Hitleris paruošė instrukcijas, kuriose buvo įsakoma Goeringui suaktyvinti aviacijos puolimus. Svarbiausias tikslas buvo sunaikinti prieš aviaciją. Bombardavimai turėjo būti skirti ne tero-rui skieisti, o aviacijos įrengi-mams žemėje sunaikinti.

Kokios gi buvo vokiečių avia-cijos pajėgos tuo metu?

1940 m. rugpjūčio 1 d. vokie-čiai turėjo 2,669 kovos lėktu-vus, tai beveik tokį pat skaičių kaip ir puolant prieš merus Len-kiją. Vokiečių aviacija susidėjo iš 1,015 bombonešių (horizonta-linių) ir 346 bombonešių (smo-giančių), arba Stukas. Naikintu-vai buvo 933 Me109 ir 375 Me110. Šį kartą iš Goeringo nebuvo rei-

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp šių dviejų piešinių yra septyni skirtumai. Ar jūs sugebėsi-te juos pastebėti per 5 minutes. Pabandykite. Atsakymas bus kita-me Dirvos numeryje.

Galvosūkio sprendimas

kalaujama remti šarvuotųjų puoli-mus, kaip Lenkijoje, Sedane ar Norvegijos invazijos metu, bet palausti prieš rezistenciją. 2,669 lėktuvai buvo skirti parklupdyti ant kelių išdidžių britų im-periją.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Dirvos Nr. 36 atspausdinto galvosūkio septyni skirtumai yra:

1. Ant staliuko padėtas laik-raštis labiau prasiskleidęs. 2. Paveiksle nupiešto šuns kojos istiestos į priekį. 3. Senio šliu-rių užkulniai aukštesni. 4. Ki-limo kraštas neturi vienos juostos. 5. Merginos sijonas trumpesnis. 6. Moters apsiaus-to dirželyje yra dvi sagos. 7. Moteris turi juodą apykaklę.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

OMER W. SCHROEDER

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 CHESTER AVE.

PR 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

**THE OHIO SANITARY
SPECIALTY CO.**

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave.

Call EX 1-0500

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LOUIS EISENBERG HARDWARE

We Carry a Complete Line of Hardware
Supplies

1169 East 79th St.

EN 1-9381

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

CLEVELAND VAULT CO.

8616 BUCKEYE ROAD

CE 1-3538

GREETINGS and BEST WISHES

**LUIKART INSURANCE
AGENCY**

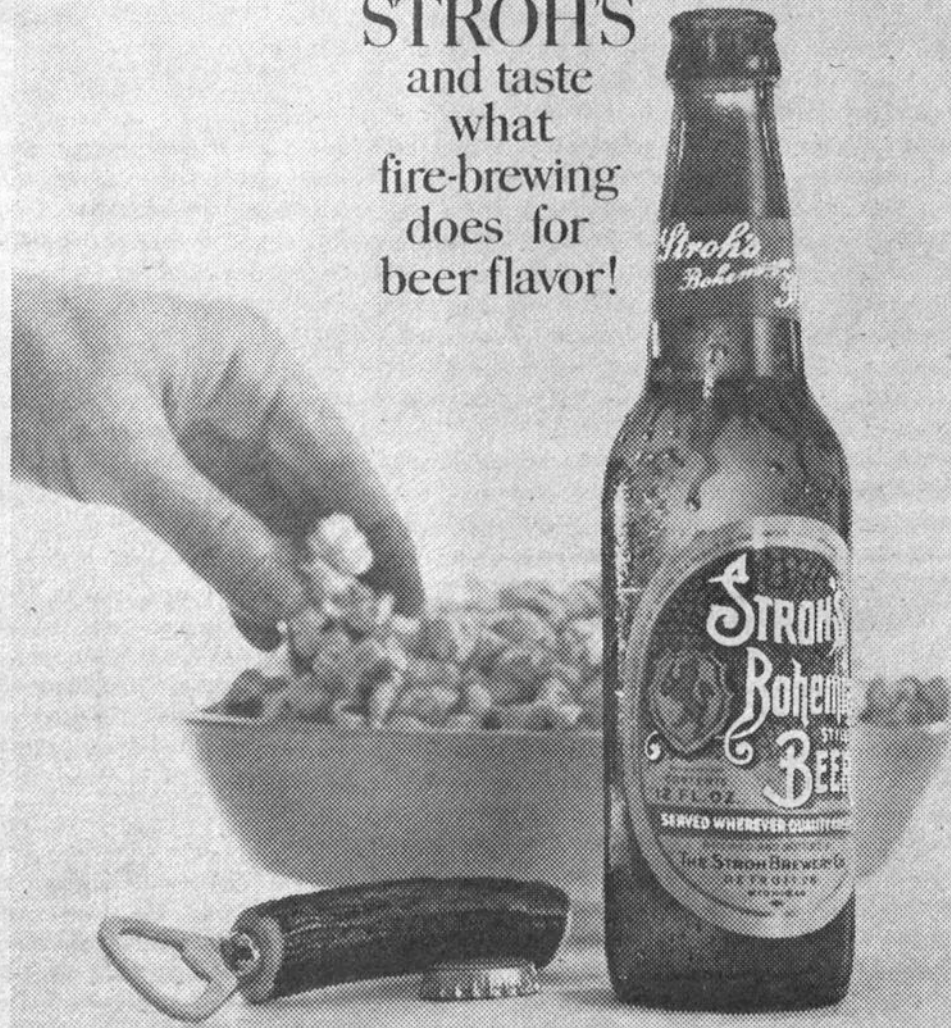
GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Ave

KE 1-4770

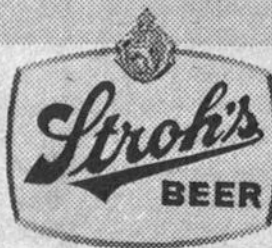
pleasure time . . . everytime!

enjoy
STROH'S
and taste
what
fire-brewing
does for
beer flavor!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Alaus gaminimas tiesioginiu virimu ant ugnies su-kuria salygas lengvesniam, švelnesniam ir geresniam alaus skoniuui pagaminti... ir Stroh's yra vienintelis Amerikoje ugnimi darytas alus! Ragaukite Stroh's. Visuomet geriausia kokybė... populiarios kainos!

light
smooth
fire-
brewed

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

DIRVA THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.
Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

DIDŽIOSIOS IR MAŽOSIOS IŠKILMĖS

Švenčių, iškilmų, minėjimų, sukažčių ir visokių didesnių ar mažesnių rengimų nestokoja. Komitetai, organizacijos, pavieniai asmenys, valdybos -- dirba išsiųsėje.

Tas darbas nėra paprastas. Jis yra įtemptas, kainuojantis moralinių ir medžiaginių išteklių. Ir tų parengimų tikslai nevienodi. Vieni jų ruošiami tradicijai palaikyti, kiti -- sąmoningo ir aiškaus, naudingo ir prasmingo tikslo siekiant.

Turėjome ir turėsime parengimų, kurie mūsų kultūriniam, o kartu ir mūsų tautos kultūrinio laimėjimų politiniame gyvenime, turi teigiamą reikšmę. Jei įsime mūsų operos kolektyvo spektaklius Chicagoje, jei žvelgsime į artėjančią Šokių šventę, nedaug liks abejingų, atšiaurių tokių iškilmų ruošimui.

Nes tai yra mūsų kultūrinio ir organizacinio potencialo rezultatas. Mūsų pasiūlyto rezultatas ne tik sau išlaikyti tą kultūrinį lygį, kurį turime atsinešę iš Nepr. Lietuvos ir stengiamės ugdyti išsivijoje, bet kartu rezultatas tų pavienių ir organizuotų lietuvių, kurie tame darbe ir tuose pasirodymuose įžūri kai ką daugiau, nei nuosavą savigarbą.

Tų pasiūlytųjų, atsidavusių mūsų kultūrinės politikos tikslams, rasime teatrų kolektyvuose, chorų ir ansamblių vadovybėse, radijo valandėlių vedėjuose, jaunimo organizacijų vadovybėse ir t.t.

Pavieniai jie iškyla literatūrinėje, dailiojo meno, muzikos, mokslo ir eilėje kitų sričių.

Mūsų kultūrinėje politikoje bendras balansas, jei kas tiksliai sugėbėtų jį išvesti, būtų pozityvas, tautos kultūriniam kapitalui skriaudos ir gėdos nenešas.

□

Kalbant apie mažąsias iškilmes, mano dėmesys nukrypo į tas, kuriose vyrauja ne būtinas reikalas, bet nuosirdus noras mūsų kultūriniam gyvenime įnešti daugiau skaidresnės nuotaikos, daugiau jungiančio, ne siaurai egoistinio elemento. Tai liečia ne demonstraciją mūsų kultūrinio laimėjimų svetimiesiems, bet tautiškumą laimėjimais pasidalinimą savųjų tarpe, būdas priartėti prie mūsų kultūrinio gyvenimo šviesių ir silpnųjų -- taisytiųjų pusų.

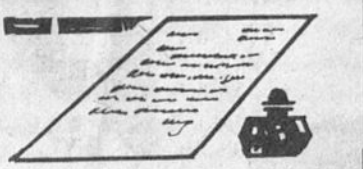
O tas būdas reikalingas didesnio dėmesio. Pavyzdžiui, grįžtant prie mūsų skaudulio -- knygų tiražo. Susibūrimuose, kuriuose bent užsimerama apie literatūrą, tą ar kitą veikalą, jei vietoje tas veikalas ir įsigytinas, jį žmonės ir įsigyja. Beveik visi atvykusieji noriai nusiperka knygą. Nes gij knygą -- ne bulvė. Ypatingai lietuviškoji. Jos ne bet kuriame turguje gausi. Reikia specialiai išsiruoti, pamatyti, kad ją susižavėtum ir nepagailėtum tų poros dolerių.

Knyga turėtų ateiti į daugelį mūsų didžiųjų ir mažųjų švenčių sales, iškilmes. Ji turėtų ateiti į susirinkimus, kur dienotvarkėje turėtų būti skirta nors 5 minutės tam darbui, kurį dirbo kūrėjas ištisais metais, kuriam leidėjas įdėjo tiek kapitalo.

Organizacijos ir jų vadovybės, ką beorganizuotų, turėtų atkreipti dėmesį, kad daugelis krikščionių vazu, puošiančių lentynas skirtas knygoms, nekaltos ne tuo adresu apsigyvenę. Kalta knyga dėl savo kuklumo.

(i.č.)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

KAS MUS SKALDO?

Draugas kovo 25 dienos laidoje rašo, kad "Komunistų planas pasiekė ir mus lietuvius. Jie bando mus suskaldyti, sujaukti mūsų gyvenimą ir palaužti atsparumą komunizmui..."

Skaitytai ir nesuprantanti, kam tokie išvedžiojimai? Komunizmo siekiai yra aiškūs ir visiems suprantami. Jie skaldo ar pleišta įvarą, jei tik randa kur nors plyšelį. O tą plyšelį darome mes patys, mūsų veiksniai, mūsų organizacijos. Suskaldėme Vilką be

jokios komunistų paramos. Ar ne tokių plyšelių ieškojome ir ALT? O čia ar ne mūsų pačių srovinė neapykanta išugdė lietuvių visuomenėje skaldos idėją?

Visas skaldymo darbas atliekamas mūsų politinių partijų nusigynusių politikierių.

Jei norime vienybės, jei norime, kad komunistai nežvarytų pleišto, turime patys užlopyti plyšius ir plyšelius. Nenukreipime dėmesio į kitus, bet panagrinėkime patys save. Kaip Sokratas sakė: pažinkime patys save ir

V. PETRAVIČIUS.

KOMPOZICIJA (aliejus).

"NĖ VELNIAS MANĖS NENURAŠYS Į NUOSTOLIUS" —sako Australijos lietuvių Metraštis

"Pirmieji lietuviai pasiekė Australijos krantus vadinamosios ekonominės krizės laikais, maždaug apie 1925-1927 metus, neskaitant vieno kito laimės iškotojo, išsikėlusio penktan kontinentan ir ankstyvesniais laikais. Jie apleido Lietuvą, manydami rasią skanesnę duonos kasnį ir pelningesnę darbą.

Tačiau pagrindinę dabartinio lietuvių skaičiaus Australijoje dalį sudarė politiniai emigrantai, susiradę čia saugų prieglobstį nuo Lietuvos okupanto -- Sov. Rusijos persekiojimų. Sunku, suprantama, pateikti tikslus skaičius apie šių mūsų tautiečių profesinį ar intelektualinį pasiskirstymą, tačiau vėlta pabrėžti, kad naujosios politinės emigracijos bangoje itin ryškus skaičius intelektualų apsigyveno Australijoje.

Gal tatau ir yra žymus veiksnys, kad Australijos lietuviai, būdami tikrai neperdaug skaitlingi, lyginant juos su kitų tautybių etninėmis grupėmis, yra vis dėlto gyvi, judrūs ir veiklūs..."

Taip įžangoje rašo Australijos lietuvių Metraščio redakcinė kolegija ir Australijos Liet. Bendruomenės vadovybė apie penktojo kontinento lietuviškąją koloniją. Ir atrodo, kad rašo teisingai, kai peržiūrime jų ilgai ruošiamą pereinamąjį metais pagaliau išleistą beveik 300 puslapių didelio formato knygą -- Metraščių apie Australijos lietuvių gyvenimą. Jis čia nušviestas tikrai plačiai, vaizdingai, meniškai, sustambenomis ir smulkmenomis, ir iš visų pusių -- istoriškai, ekonomiškai, politiškai, visuomeniškai, literatūriškai ir meniškai.

Svarbiausi Metraščio medžiagos rinkėjai ir redaktoriai -- Ju. Vėteikis ir Juozas Almis Jūragis. Kun. Petras Butkus surengė religinį skyrių, o dailininkas V. Ratas Rataškis prižiūrėjo meninę pusę. Metraščio medžiagai surinkti, atskirų kolonijų gyvenimui aprašyti talkininkavo gausybė kitų bendradarbių.

Tai yra gražus ir pažymėtinas sutelktinis darbas, kuris su-

tada nieks mūsų neskaldys ir nesuskaldys.

A. Musteikis
Detroit, Mich.

JUOZAS ALMIS JŪRAGIS,
vienas iš redaktorių Australijos lietuvių metraščio.

dėjus su "Blezingėlėmis prie Torrenso" (vaizduojančiomis daugiau Adelaidės lietuvių koloniją) kiekvienam kitur gyvenančiam lietuviui jau pateikia pilną ir ryškų Australijos lietuvių gyvybės ir darbo vaizdą.

Metraščio redaktoriai yra parodę gerą supratimą, šį leidinį planuodami. Jie nesitenkino tik Australijos lietuvių gyvenimo ir veiklos statistiniais aprašymais, skaičiais ir datomis, organizacijų ir veikėjų išvardijimais, kas būtų istoriškai nors ir daugiau mažiau vertinga, bet labai sausa ir kitų vietovių skaitytojui nuobodu.

Redaktoriai pasirūpino įdomesne ir gyvesne medžiaga: įvairiais reportažais, apysakomis, eilėraščiais, dailės darbų reprodukcijomis ir pan. Ši medžiaga nėra "istorinė", bet ne sykį ji gal daug tiksliau ir giliau pa-vaizduoja tikrąjį lietuvių australiečių pasaulį. Ir tenka džiaugtis, kad tas gyvenimas ten yra "gyvas, judrus ir veiklus", kaip pratarmėje pasakyta. Judrumą ir veiklumą matome iš organizacinio gyvenimo aprašymų, o gyvumą iš Australijos lietuvių poetų, rašytojų, dailininkų, teatrolių, šokėjų, chorų...

Pavyzdin paimkime Juozo Bušodilgės (gaila, turbūt slapyvardininko?) reportažą, pavadintą

padės mums užmušti pilkają, kar-tais proto revoliuciją keliančią kasdienybę ir užmiršti nūdienės delyn pūseles. Tik nereikia mes-tis į apkiautimą ir ieškoti kalti-ninkų, kur jų nėra arba kur tėra tik aguonos grūdas vietoj ar-būzo..."

Ir štai Australijos lietuvių bendruomenė iš "aguonos grūdo" vis dėlto išaugo į "arbutą".

Metraštyje eina vaizdai po vaizdų, nuotraukos po nuotraukų, kaip tautiečiai įvairiose kolonijose susiformavo ir padėjo pagrindus tegu ir ne visai "žydiškai" bendrijai, bet visgi solidarai "etni-nei grupei", kuri greit neišdils. Rieteny netrūko, ir čia irgi teisingai angliakasy išpranašavo. Bet reikia tikėtis, kad jos išeis į naudą, o ne į blėdį. Juozas Bachunas dar pernai savo straipsniais mums Amerikoje kiek papasakojo apie kilusius berekalingus barnius, kapelionams ir "politiniams katalikams" užsimojus būtinai suimti į savo rankas Bendruomenės vadovavimą. Bendruomenę ar jos veikėjus apskelbiant "bedieviška" ir pan. Tuo tarpu matome, kad Metrašties visai neignoruoja religijos, o greičiau priešingai, -- Bendruomenės išleistas veiklas duoda labai daug vietos religinio gyvenimo kronikai ir pakvietė tam net specialų redaktorių kunigą.

Galėtume pasakyti, kad duota proporcija net per daug jau kunigijos naudai. Pvz., daug vietos duota vyskupo V. Brizgio vizito Australijoje aprašymams. Vizitas turėjo pirmiausia religinių ir tik šiek tiek tautinių tikslų. Tuo tarpu 1958 m. pirmasis Juozo Bachuno vizitas į Australiją beveik visai pamirštas ar nutylėtas, nereikšmingai jį prisimenant poroje vietelių. O tas vizitas tikrai turėjo daugiau tautinių ir organizacinių uždavinių bei naudos, jau vien tuo, kad Bachuną padarė didžiausiu Australijos lietuvių ambasadoriumi Amerikoje, kur jis nuolat šiaip ar kitaip apčiuopiamai tebeveikia Australijos lietuvių naudai ir dabar, po kelių metų, savo apsilankymą dar pakartojo. Metraščio leidėjai ir redaktoriai bus pražidėję ar neatspėję Juozo Bachuno pirmojo vizito reikšmės.

Be abejo, tokiam sunkiam ir dideliame darbe, kaip stambaus Metraščio paruošimas, neišvengiamai turėjo būti įvairių trūkumų ar net netesėjimų. Bet pats jo išleidimas yra sveikintinas ir džiuginantis reiškinys. Jei panašius metraščius norėtų ir sugėbėtų išleisti kitos lietuvių didesnės ar ir mažesnės kolonijos pasaulyje, turėtume pilną laisvosios lietuvių ušienyje vaizdą ir tikrai vertingą medžiagą mūsų tautos istorijai šio didžiausio tautos išblaškymo laikotarpyje.

J. Lengvenis

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ!

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NĖS IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMLICH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

JAV ir Kanados II-sios tautinių šokių šventės rengimo pirmininkas inž. Bronius Nainys iškėlė kovo 25 d. šventės finansų garbės pirmininkui Juozui F. Gribauskiui, Šv. Antano taupymo ir skolinimo bendrovės vedėjui, bilietus šventės garbės ložoje. Nuotraukoje iš kairės: Stasys Vidmantas — šventės finansų komisijos pirmininkas, Juozas F. Gribauskas, Vincas Grėbliūnas — bilietų komisijos pirmininkas, inž. Bronius Nainys, Kostas Dočkus — LB Cicero skyriaus išdininkas ir Stepas Ingaunis — LB Cicero skyriaus pirmininkas. V. A. Račkausko nuotrauka.

REIKIA PAKRAPŠTYTI KIŠENES

II Tautinių šokių šventė nesulaikomais žingsniais artinasi. O su ja ir visuotinas džiaugsmas išeivijos lietuviams. Sparčiai registruojasi šokėjų grupės, kurios buvo "pasivėlinusios". Ypač gausiai turėsime jaunųjų šokėjų — apie kokius 700. Baigia jau įsijungti ir paskutiniai lituanistinių mokyklų šokėjų vienetai, kurie iki šiol dar kukliai abejojo savo sugebėjimais... Visi iki šiol atlikieji šventei ruošti komiteto darbai, kuriam vadovauja inž. B. Nainys, ir visos ikišiolinės nuotaikos rodo, kad II Tautinių šokių šventė bus didinga.

Bet juo šventė su kiekviena diena artėja, juo jos rengėjai mažiau begali primgti. Visoki rūpesčiai, dideli ir mažesni, nuolat skaudina galvas. O labiausiai pa-

kaušius krapštytis tenka dėl pinigų... Kokių tik reikalų pasisukę si — jau visur dabar reikia dolerio... O aukų iki šiol dar te gauta vos pusketvirtio šimtelio. Vai, ką daryti...?

O kad ką nors daryti, tai šventės rengimo komiteto finansų komisijos pirmininkas Stasys Vidmantas iškeliavo tuo reikalu į margą svietą. Prieš išskrendant, teko su juo trumpai pasikalbėti.

-- Kur pirmiausiai manote kelionėje nutūpti?

-- Karalienės žemėje -- Kanadoje. Mano tikslas -- smulkiau aptarti šventės reikalus su Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovaujančiais asmenimis, tautinių šokių grupių vadovais bei te-

nykščia spauda.

-- Atvirai sakant, dar ir kitokių yra, tur būt, tikslų?

-- Taigi, taigi... Reikia išsikalbėti ir dėl finansinių reikalų. Žinoma, tai patys opiausi reikalai...

-- Ir man atrodo, kad geriau į peklą eiti, negu pinigų prašyti...

-- Dėl II Tautinių šokių šventės reikalo aš esu pasiryžęs drąsiai eiti ir į peklą...

Žinau aš Stasį Vidmantą. Tai yra lietuviško tikėjimo vyras ir jis gali pasiryžti visur eiti. Ir šitam reikalui jis paskyrė savo atostogas ir keliauja savo lėšomis.

-- Ar iš Karalienės žemės manote dar ir kitur kur pasukti?

-- Jeigu beliks laiko, manau dar pasukti ir į prezidento Kennedy karalystės šiaurę.

-- Tokiais pat tikslais: pasi-

tarti, apkalbėti ir apie pinigėlių pašnekėti?

-- O kaipgi, Duos -- gerai, o jeigu tik patiesys -- irgi nesugriešys...

-- Kiek jau turite aukų?

-- Kol kas tik virš trijų šimtų dolerių. Alas pažadėjo II Tautinių šokių šventei 50 dolerių.

Pagalvojau, kad ašit ir už tai, žinia, juk čia ne vadavimo reikalas...

-- Ar turite numatę ir kokių stambesnių "žuvų"?

-- Taigi, East Chicago's Alto skyrius ir AL Tautinė Sąjunga tam tikslui žadėjo paskirti net \$1.000.

Oh... Neveltui East Chicagoje karaliauja ir valdo galingos lietuviškos dvasios vyras -- Kazimieras Pocius. Ir jo vadovaujamas Tautinės Sąjungos skyrius

yra pats bagočiausias visoje Amerikoje! Man regis, kad šitam energingajam vyrui nieko nėra negalimo. Ne daug mes tokių turime šioje lietuviškoje ašarų pakalnėje. Aš galvoju, jeigu K. Pocius kartais netyčia nukeliautų į pačią peklą, nors tik pypkės prisidėgti, tai velniai pradare peklos vartų langelį ir pamatę jį, tikriausiai sušuktų: "Kazimierai, mums nereikia tavęs, mes irgi tavęs bijome... Dar čia kokius patobulinimus pravesi. Geriau eik sau sveiks iš kur atkeliavęs..."

Taigi, laukiame dabar visi sugrįžtant iš Karalienės žemės Stasio Vidmanto. Jeigu viskas gerai klosis, tai visi pasimatysime II Tautinių šokių šventėje liepos 7 dieną. Ir Kazimierą Pocių iš East Chicago pamatysime...

Alb. Valentinas

BEST WISHES

Cott
QUALITY
BEVERAGES

into
your home.

IT'S **Cott** TO BE GOOD

MARVEL
BEVERAGE CO.

8915 CRANE AVE.
BR 1-4400

MOST DEPENDABLE WASHER EVER MADE

Features that make your washday Easier, Faster-

■ Attached hinged lid makes handy work table. ■ Legs adjust to right height for you. ■ Simple push-pull agitator control. ■ Oversize casters for easy moving... includes lock. ■ Automatic drain board keeps water off floor. ■ Extra thick, sturdy, no-drip drain hose. ■ Beautiful easy care white enamel finish. ■ Compact, precision built power unit, factory sealed with lifetime lubricant.

... and the feature that makes them all work-Maytag Dependability!

FACTORY DISTRIBUTORS

FURNITURE AND APPLIANCE DISCOUNT CENTER
3503 ST. CLAIR AVE. FREE PARKING EN 1-0110

Open Every Night 'til 8 P. M., Sat. 'til 6 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 Bessemer Avenue

DI 1-9807

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

LOUIS MILNER CO., INC.

WALLPAPER AND PAINTS
WE CARRY LUCITE PAINT

12511 St. Clair Avenue

GL 1-2688

Geriausie sveikiniai ir linkėjimai
visiems lietuviams

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

AKIMIRKOS

Bronys Raila

Teorijos apie riziką

Kalbos mūsų spaudoje ar suvažiavimuose apie "kovą už lietuvių tautos laisvę" bei visokį kitą "tautos laisvinimo darbą" yra tapusios nebe nuo dabar gerokai nublukusiomis. Ne tai, kad vien nusibodusios, įkyrėjusios, subanalėjusios. Bet dėl to, kad suskystėjusios, visai tuščios ir dažniausia ne į mieta. Tai vis kaž kokie atitrūkę išvedžiojimai anapus rašomojo stalo oratorijos iš kalbėtojo tribūnos, grynai abstraktinės teorijos už tikrovės ribų.

Kova už lietuvių tautos laisvę ir paramą kenčiančiai tautai dažnai jau pasireiškia tik gero ir linksmo pavasarinio ar rudeninio baltaus suruošimu. Šitaip susidaro proga smarkiai pašokti, nuotaikingai išsigerti, skaniai suryti gabių šeimininkų pasakiškai paruoštus valgius, -- ir tuo iš pelno likučių "paremti tautos išlaisvinimo kovą" ar Sibire kenčiančius lietuvius. Tam reikaliui jau turime nusistovėjusį ir skambiai jautrų išsireiškimą: nušluostyti ašaras kenčiančiam broliui ir sesei...

Jauniausioji ir jaunesnioji lietuvių išeivijos karta, kuriai nebuvo progos ir vėliau atitinkamų polinkių nei praktiškai, nei net giliau davasiškai dalyvauti aktyvioje ar nors pasyvioje lietuvių tautos rezistencijoje prieš okupantus, į tuos klausimus beabejo žiūri (jei iš viso kada pasižiūri...) visai kitiškai, dar labiau iš tolo ir naudoja savus ypatingo stiliaus išsireiškimus. Laikas nuo laiko ji irgi "šluosto ašaras kenčiantiems broliams ir sesėms", bet jos kalba, tariant Algimanto Mackaus posakiu, yra "neornamentuota", tiksliau sakant, -- kitaip ornamentuota.

Ta kalba yra dažniausiai abstraktinė, teorinė, su apstresne priemaiša tarptautinių žodžių. Taip lyg nuo aukšto sosto besidairant žemyn į mūsų gyvenimo mizerijas, kartą per metus ar net dažniau paleidžiant kokią parako sausumo bendrybę apie "ko-

vinį įsipareigojimą" ir "laikraštinę atsakomybę".

Tai kalba, ornamentuota nesirupinio saldumo jausmais ar iki kokių pašvinkusiais oratoriniais burbulais, bet abstraktinėmis, teorinėmis bendrybėmis ir faktinai nieko nepasakančiomis, nieko neišaiškinančiomis ir nieką neskatinančiomis egzistencializmo frazeologijos miglomis. Tai visai nauja ir kartais graži kalba, tik ... atitrūkusi nuo gamtos.

Šios naujoviškai oranmentuotos kalbos būdingų pavyzdžių, tiek savo forma, tiek ypač turiniu, galėtų būti Metmenų redaktoriaus straipsnio viena pastraipa apie Vienybės trečiafrontininkus.

Jis rašo: "Trečiafrontininkams" visada liks pavojus, kad subjektyviai "padedant tautai", objektyviai bus patarnaujama pasaulinės revoliucijos imperialistams. Nepaisant šio pavojaus, tektų pasisakyti už visų, kad ir rizikingų, galimybių padėti lietuvių tautai išnaudojimą. Jei patys sovietai "ideologinę koegzistenciją" laiko žūtutinės kovos būdu, tai mums nėra ko bijoti, kad "ideologinė koegzistencija" neišduotume kovos įsipareigojimo. Ji yra tapusi esminių, mums prieinamų, kovos būdu. Gal vėičiau reiktų savęs klausiti, ar esame tai kovai pakankamai pajėgūs..."

Toje pastraipoje yra keletas teigimų, vienas siūlymų ir vienas klausimas, kurie visi krūvon sudėjus yra mums svarbūs. Deja, jie išklostyti gana sujauktai, netiksliai ir taip raizgytai, kad eiliniam skaitytojui, spėčiau, ne visai lengva susigaudyti autoriaus minčių eigoje.

Padėjus pastangas tiksliau suvokti Metmenų redaktoriaus nuomones, nesmagu čia man prisipažinti, kad visoje šioje mokslinėje Lietuvai teiktinos pagalbos programoje tegalėjau surasti tik vieną aiškų ir teisingą teigimą. Tai tą, kad kelių mūsų "trečiafrontininkų" plepalinčiai užmojai "padėti lietuvių tautai", kiek jie bebūtų naivūs ar asmeniškai taurūs, visada bus susiję su pavojumi, jog tuo iš tikrųjų, arba kavoliškai tariant, "objektyviai bus patarnaujama pasaulinės revoliucijos imperialistams". Dar aiškiau sakant, -- rusiškai bolševikiškos Kremliaus imperijos interesams.

Mes, muzėjiniai iškamšos ir džengiskana, ko nors kito ir nesakėme, ir tai pasakėme jau prieš metus, kai dar daugelis tik kraipė galvomis ar nieko nesusigaudė, kuomet užgimusi "trečioji jė-

ga" kas savaite vis daugiau ir kvapniau ėmė priteršti savo kūdikystės vystyklus.

Tik mes gal buvome kiek griežtesni, nes savo išvadose rėmėmės ne tik dar "neaiškio-mis" šios dienos apraiškomis ar šiaipjau "kontraversomis", bet ir gausiais praeities patyrimais. Todėl mes nevartojome tokių pasakymų, kad "objektyviai bus patarnaujama", bet stačiai matėme, kad jau yra patarnaujama. Ir ne tik objektyviai, bet gal jau ir subjektyviai.

Deja, tuojau pat po šio teisintgos V. Kavolio išvados, seka sakiny, kad "nepaisant šio pavojaus" tektų pasisakyti už visų, kad ir rizikingų, galimybių padėti lietuvių tautai išnaudojimą..."

Kaip tai? Kodėl nepaisant šio pavojaus? Jeigu yra toks pavojus, jeigu yra toks stambus ir negeras pavojus, kaip galimybė pasitarnauti Kremliaus bolševikiniam imperializmui ir Lietuvos okupanto interesams, tai tokio pavojaus reikia labai ir labai paistyti. Rodos, tai savaime suprantama žmogiškosios elgsenos norma. Ji buvo, tebėra ir visada bus labai svarbi laisvųjų lietuvių politinei, kultūrinei ir dvasinei laikysenai. Priešas yra beatodairiškas, galingas ir klatingas. Jis nuolat puola mūsų tautos laisvės idėją tėvynėje ir mus užsienyje. Jis nuolat ir vis stipriau šaudo. Tokiomis aplinkybėmis būtų visai paika piršti vaikišką bravūrą -- "rizikingai" vaikštinėti viršum apkasų, kai iš visų pusių šaudoma...

Rizika! Visos rizikingos galimybės! Tai patrauklu, tai jaudina, tai duoda giliausių pergyvenimų... Bet ar daug laisvieji lietuvių buvo ryžęsi ar iš naujo ryžęsi tokiai rizikai? Buvo rizikos veiksmų, narsių, jaudinančių, didvyriškų, nepamirštamų, bet labai negausiai ir nedažnai. O dabar jau priimama ir net siūloma kitokia "rizika": gal objektyviai priešui patarnausit, bet subjektyviai darykit ką nors...

Taip, siekdami padėti pavergtai tautai, netolimoje praeityje turėjome ir gal nelabai tolimoje ateityje dar turėsime visokių galimybių rizikingiems veiksams. Bet tik tokios rizikingos galimybės gali būti imamos dėmesin, kurios padėtų pavergtai tautai ir jos laisvės lūkesčiams ir kurios būtų jokių atvejų ir požiūrių nepatarnaujančios okupanto interesams, o tik jam žalingos.

Ilgą ir vingiuotoje lietuvių tautos rezistencijos gyvybinėje gijoje šis skirtumas visada buvo ir bus labai svarbus. Jei jo nepaisytume, bematant atsidurtume kvilinginės kolaboracijos ir koegzistencijos pelkėse, kur lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės idėja greit apsiterštų purvais. Priešui neberekėtų tiek stengtis, nes mes patys ją ilgiam dešimtmėčiams nugramzdintume į dugną.

Už tat Kremlius taip ir siekia su mumis "taikingai koegzistuoti". Čia jis elgiasi humaniškai, kaip gyvulių skerdyklose: pirmiau apsvaiginti, o paskui be skausmo ir su mažesnėmis išlaidomis galutinai nudobti.

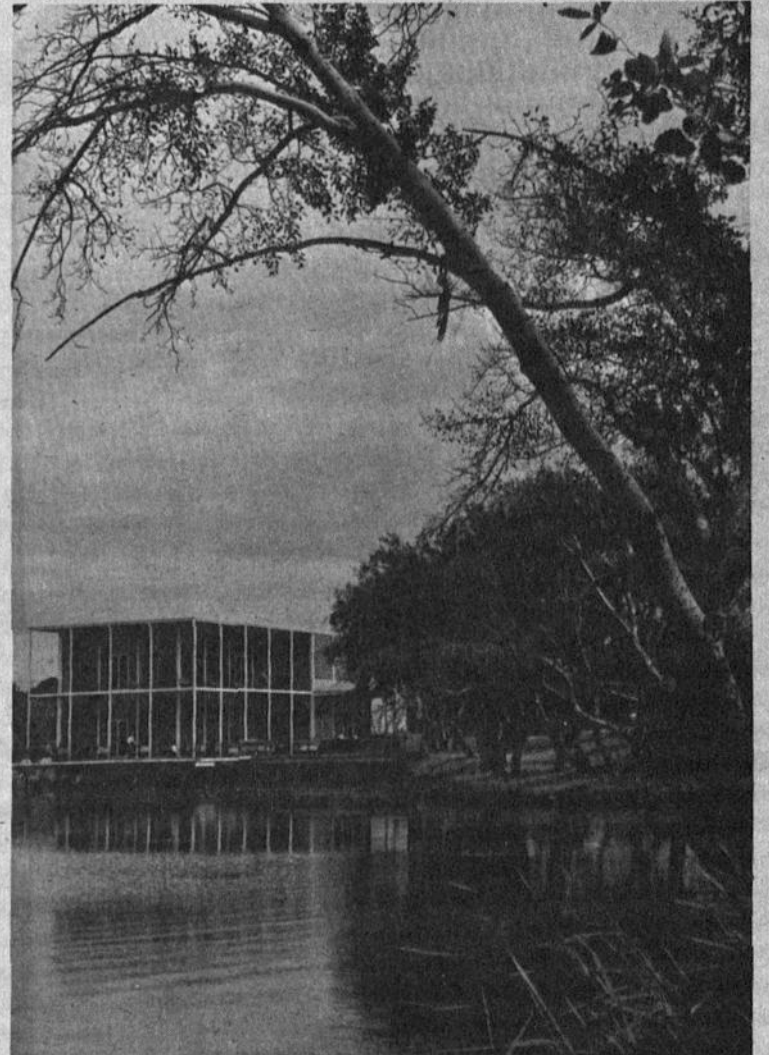

Australijos peizažas, fotografuotas A. Budrio, gavęs Adelaidės Camera Club certificate of merit.

Foto mėgėjas A. Budrys Australijoje

Adelaidėje jau keli metai veikia foto Mėgėjų būrelis, kuris yra pasistatęs sau tikslą fiksuoti foto nuotraukas Australijos lietuvių gyvenimą. Ir būrelis tą tikslą vykdo labai rūpestingai. Yra sudaryti specialūs albumai, kuriuose būrelis užfiksavo kiekvieną svarbesnį įvykį. Būrelis ypač daug prisidėjo su savo iliustracijomis knygoje "Blezinglės prie Torrenso".

Bene vienas iš aktyviausių to būrelio dalyvių yra Alfonsas Budrys, kuris be kronikinio fiksavimo pasižymi ir gabumais pagauti meniškai patrauklius momentus. Paskutiniu laiku A. Budrys savo meniškoms nuotraukoms atkreipė ne tik Adelaidės lietuvių, bet ir australų dėmesį. Mėnesiniuose Adelaide Camera Club konkursuose A. Budrys pradeda prasimušti į priekį ir beveik kiekviena jo išstatyta nuotrauka sulaukia didesnio arba mažesnio įvertinimo, bet niekada nepraeina nepastebėta.

Už šią nuotrauką "Kavinė prie Torrenso" A. Budrys 1962 m. Adelaidėje suruošto foto parodoj laimėjo pirmąją premiją.

Antrojoje Australijos lietuvių foto parodoje, kuri vyko Adelaidėje 1962 m. pabaigos saskrydžio dienomis ir kurioje buvo išstatyta apie 60 nuotraukų, p. A. Budrys laimėjo I ir II vietą.

A. Budrys fotografiją pamėgo Lietuvoje ir ypač sėkmingai pasirodė tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje. Nuo to laiko jis ir foto aparatas yra neišskiriami.

Antroji Budrio silpnybė -- "type recorder". Ten-

kindamas šį palinkimą, A. Budrys yra įrašęs į juostelės lietuviškų dainų švenčių ir įvairių chorų koncertus Australijoje ir gražią krūvą lietuviškų liaudies dainų. Tose juostelėse jis yra pagavęs solisčių A. Gučiuvienės, G. Vasiliauskiens ir baritono Pauliaus Rūtenio dainų koncertus.

A. Budrys negalvoja pelytis duonos kasnį iš fotografijos. Pragyvenimą užsidirba fabrike, o kiekvienas atliekamas svaras sutirpsta fotografinėje medžiagoje, aparatūroje, patobulinimuose. Visas atliekamas nuo fabrikinio darbo laikas praeina fotografuojant, aiškinant, retušuojant, didinant ir t.t. Gerai, jei kas pasiimdamas iš jo vieną ar kitą nuotrauką, apmoka už medžiagą; dauguma eina veltui.

Dabar čia Adelaidėje atsirado tiek daug žurnalistų, -- pareiškė aną dieną A. Budrys, -- ir visi prašo nuotraukų spaudai. Man jų negaila, bet kad ir aš be pinigų nuotraukų negaliu pagaminti.

"Dirvai" pažadėjo teikti nuotraukas ir kiti Adelaidės Foto Mėgėjų Būrelio atstovai, kaip V. Vosylius ir P. Šatkus. V. R.

Alfonsas Budrys

Adelaidės foto parodoj 1962 m. Budrys gavo ir antrą premiją už šią šuns nuotrauką.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

GREETINGS and BEST WISHES
FAMOUS FURANCE CO.

WHOLESALE ONLY

DISTRIBUTORS FOR WESTINGHOUSE

AIR CONDITIONERS, AND OTHER

MISCELLANEOUS PRODUCTS.

6420 Woodland Ave.

UT 1-5700

MOKAME

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karis, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

MECHANIKAS

Nedelsiant priimamas gerai rekomenduotas vedęs vyras sunkvežimį remontui ir priežiūrai. Patyrimas sunkvežimio remonto darbuose pagėdautinas. Nuolatinis kompanijos augimas užtikrina pastovias pajamas su galimybėmis pakilti.

Kreipkitės į Personnel Department

United Parcel Service Inc.

4901 Lakeside Ave.

DARBAS KAPINĖSE

Beadford Heights. Rimta pora, butas su baldais, alga.

Skambinti Cleveland, MO 3-8308.

DE Vlieg Operatorius

Privalo būti patyręs Antroji pamaina.

THE ELWELL-PARKER ELECTRIC CO.

4205 St. Clair UT 1-6200

Turret Lathe operatorius

2A, W ir S čiokeris, turi sugebėti pats nusistatyti, tik antrai pamainai. Geras valandinis atlyginimas ir draudimas. Priėmimo valando 8-4.

S-P. Mfg. Corp.

CH 8-6141 30201 Aurora Rd.

MAŠINISTAS

Patyręs įrankių sandėlio mašinistas. Geros darbo sąlygos. Draudimai, pastovus darbas. Priimame tarp 8 val. ryto iki 5 val. p. p.

JACO PRODUCTS

2150 St. Clair Phone: 861-3151

TEKINTOJAS

Reikalinga pastovus ir patyręs tekintojas (die maker). Geros darbo sąlygos, draudimai, pastovus darbas. Primame tarp 8 val. ryto iki 5 val. p. p.

JACO PRODUCTS

2150 St. Clair Phone: 861-3151

CUSTODIAN couple, part time, exp. NO CHILDREN. Shaker Sq. on S. Moreland, 20 suiter, automatic gas-fired bldg., free 4-room suite, utilities in exchange for services, FA 1-1922.

HOUSE FOR SALE

NEWBOUGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Rooms suite. (2) 4 Room suite. Private Bath, gas furnace. Must sacrifice. \$15,400. Telephone: 883-9856 — after 6 P.M. IM 7-7080.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBOUGH Hgts. aera. 4 Rooms down \$70.00. 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quick clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 — IM 7-7080.

VARTOTI AUTOMOBILIAI

1958 KARMANN GHIA COUPE

Tamsiai mėlynas. Pilnai atremontuotas ir su garantija, paruoštas išvykimui.

\$1,095

1958 VOLKS ATIDENGIAMA

Paruoštas išvykimui.

\$1,095

1959 VOLKSWAGENAI

PASIRINKIMUI TIK 1 Pilnai atremontuotas.

Tik \$1,095

Atdara pirmad. ir penktad. 9 val. ryto iki 9 val. vak. Šiaip — 9 val. ryto iki 6 val. vak.

MAYFIELD MOTORS

2926 Mayfield Road

HE 2-5700

FILATELIJOS KAMPELIS (4)

ANTANAS BERNOTAS

JUNGTINĖS AMERIKOS VALS-
TYBĖS kovo 22 d. išleido naują 1 c. pašto ženklą su Andrew Jacksono atvaizdu. Prezidentui jis buvo nuo 1829 iki 1837 m.

Panamos Kanalo Zona išleido papildomą 8 c. oro p. ženklą ik-
šiolinio piešinio.

ISPANIJA išleido trečią "Ame-
rikos atradėjų ir užkariautojų"
seriją iš 8 pašto ženklų. Žen-
kluose matome šiuos žymius as-
menis: Alonso de Mendoza, Ji-
mnėz de Quesada, Juan de Ga-
ray ir Pedro de la Gasca. Že-
niau duodame 80 centavų pašto
ženklą su Juan de Garay.

Juan de Garay (1527?-83?), žy-
mus ispanų karys ir kolonizato-
rius, 1565 m. iš Ispanijos nuvyko
į Paragvajų ir ten tapo gubernato-
riaus sekretorium. 1573 m. prie
Paranos upės jis įkūrė Santa Fe

de la Vera Cruz miestą. 1576 m.
paskirtas Paragvajaus gubernato-
rium. Vėliau tapo visos La Pla-
tos teritorijos kariniu viršininku
ir kariavo su indėnais. 1580
m. vietoje, kur anksčiau Pedro de
Mendoza buvo įkūręs miestą, ap-
leistą 1541 metais, pastatė Buenos
Aires, dabartinę Argentinos sos-
tinę. Žuvo vienoje kovoje su in-
dėnais.

KANADA kovo 5 d. išleido 5
centų pašto ženklą, kuriuo pa-
gerbiamas inž. Gzowskis. Ženk-
las išeivinės spalvos.

Sir Casimir Stanislaus Gzows-
ki (1813-1898), lenkų bajorų sū-
nus, gimė Petrapilyje, Rusijoje.
Kaip inžinierius, 1842 m. jis at-
vyko į Kanadą ir dirbo prie svar-
bių statybų. Praplatino Wellando
kanalą, pastatė Grand Trunk ge-
ležinkelio linijos tarp Sarnia ir
Toronto ruožą, nutiesė virš Nia-
gara upės tarptautinį tiltą tarp
Fort Erie, Ont., ir Buffalo, N.Y.
buvo Niagara Falls parko komi-
sijos pirmininku ir kt. Kaip prane-
šama, Kanada šitokiū būdu pirmą
kartą pagerbė ne anglų, ne airių
ir ne prancūzų kilmės emi-
grantą.

Kanada, be to, vasario 5 d. iš-
leido 1 ir 4 c. pašto ženklus su
karalienės atvaizdu naujajai se-
rijai papildyti.

PRANCŪZIJA išleido dviejų

primokamų pašto ženklų seriją,
skirtą Raudonajam Kryžiui, su
Fragonardo piešiniais. Žemiau
dedame 20 plus 10 centimų paš-
to ženklą su jo dukrelės Roza-
lijos atvaizdu.

Jean Honoré Fragonard (1732-
1806) mokėsi ir dirbo kartu su
ano meto didžiais prancūzų dai-
lininkais. Nuo 1756 m. šešis
metus praleido Italijoje, kur ro-
koko stilius jam turėjo didelės
įtakos. Pradžioje tapė religinius
ir istorinius paveikslus, vėliau
perėjo į turtingosios prancūzų
klasės gyvenimo vaizdavimą. Kai
Prancūzų Revoliucija sunaikino
turtinę klasę, jis neteko savo
duondavių, prie naujųjų sąlygų
nebeprisitaikė, ir mirė skurde.
Tarp kitko jis išdekoravo Ma-
dame du Barry rūmus Lūve-
ciennes ir iliustravo La Fontai-
ne pasakėlių laidą.

TURKIJA išleido 4 pašto žen-
klų seriją, skirtą turistų propa-
gandos reikalui. Ženkluose --

vaizdai iš Šv. Dievo Motinos Ma-
rijos gyvenimo: restauruotas ak-
meninis namelis, esąs Panaya
Kapoulou vietovėje netoli seno-

Pautienius ir Petravičiaus parodoje Praurymė Mūrinienė ir Da-
nutė Liaugminienė prie vieno V. Petravičiaus kūrinio parodoje.
V.A. Račkausko nuotrauka

vinio Efeso miesto, kuriame, pa-
sak padavimo, savo paskutines
dienes praleidusi Šv. Dievo Moti-
na Marija, Jos statula, statu-
la grotoje ir altorius grotoje, ku-
riame buvusi palaidota Marija.
Ženkla kelių spalvų, spausdinti
Vienoje, Austrijoje.

Efesus (graikiškai Ephesos) bu-
vo įkurtas Androklio, Atėnų ka-
raliaus Kodro sūnaus, XI amž.
prieš Kristų Mažojoje Azijoje,
į pietus nuo dabartinio turkų mie-
sto Smirnos. Buvo svarbus anų
amžių prekybos centras. Mies-

tą 133 m. pr. Kr. užėmė romė-
nai. I amžiuje čia įsikūrė krikš-
čionys, čia veikė apaštalas Jo-
nas, Šv. Povilas Apaštalas iš
Romos rašė efesiečiams laiškų,
čia vyko garsūs bažnyčios
susirinkimai, 1426 m. miestą už-
ėmė turkai, ir jis visai sunyko,
virsdamas tik griuvėsių krūva.
Dabar šioje vietoje tėra tik men-
kas turkų kaimelis, vadinamas
Seldžuk. Mieste tebėra graikų
deivės Artemidės šventyklos
griuvėsiai, Šv. Jono katedros griu-
vėsiai, Odeono teatro likučiai ir
kitos senienos.

GREETINGS and BEST WISHES

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE

AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

EAGLE STAMPS ARE ADDED SAVINGS AT MAY'S!

MAY'S BASEMENTS

Dideli kiekiai mergaitėms
geresnių

VELYKOMS PALTŲ

Kainavė
14.99 ir 17.99

\$11

Stiliai specialiai madingoms jaunoms panelėms... paltai paga-
minti arba iš puikios vilnos, laminuotos vilnos (su gumos prie-
maiša), acetato ar krepo ir spalvos, primenančios Velykinį
krepšį. Penki skirtingi stiliai... kai kurie su apykaklėmis, kai
kurie be jų. Dydžiai 7-14.

BASEMENT GIRLS' WEAR DEPARTMENT... THE MAY
COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

Kūdikiams, paaugliams ir pradedančioms
lakstyti pavasariniai

PALTAI IR PELERINOS

Kainavė 5.99 iki 7.99

Didelis pasirinkimas paskutinių sti-
lių, medžiagų. Kai kurie su erdvi-
mis kišenėmis, kepurėmis. Pasirin-
kimas naujų spalvų. 9-18 mėn., 2-4
toddlers, 3-6 tots.

3.88

Berniukams 2 dalių
Sportiniai kostiumai

4.99

Dirbtino šilko flanelė, medvilnės
siūlai, spalvų; raudoni, pilki, mė-
lyni, tamsiai rudi. Dydžiai 3-6x.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi... Šaukit CHerry 1-3070
BASEMENT INFANTS' DEPARTMENT... THE MAY
COMPANY, ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Edw. Katalinas**, Clevelando miesto tarybos narys, pasižymi savo naujomis, apgalvotomis ir miestui naudingomis idėjomis.

Pastaruoju metu jis pasiūlė Clevelande uždrausti profesionalų imtynes (wrestling), kaip nieko bendro su sportiniu auklėjimu neturinčią žemos moralės vaidybą.

• **Juzė Grigaravičienė**, senosios kartos ateivė, mirė St. Petersburg, Floridoje. Palaidota likusių vaikų ir anūkų Clevelande, balandžio 1 d. Kalvarijos kapinėse.

Laidojimo apeigomis rūpinosi Della Jakubs ir sūnus laidotuvių namai, 6621 Edna Ave.

BETTER LAWNS AND GARDENS CO.,

V. Apaniaus vadovaujama, atlieka sodininkystės patarimus ir patarimus. Be to galite nusipirkti pievoms trąšų, chemikalų, sėklų ir įvairių augalų. Prie progos užsukit ar naskambinkit

12518 Lake Shore Blvd.
Cleveland 8, Ohio.
Tel. PO 1-5614.

LB tarybos pirm. St. Barzdukas, lydimas Pilėnų tunto tuntininko V. Jokubaičio, Kaziuko mugėj Clevelande skautų paviljone apžiūri rankdarbius. V. Pliodžinsko nuotrauka.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED
TO \$10,000.00

4 1/2%

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU

Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Euclid

13 metų, 2 miegami žemai, išbaigtas viršus, gazo — karšto vandens šildymas, parketo grindys, naujai išdekoruotas, dvigubi langai, 1 1/2 garažo, gražus sklypas. Arti mokyklų, susisiekimo ir krautvių. Per F. H. A. Įmokėjimas tik 10%. Kaina — \$16,600.

East Cleveland

Puikus ir didelis namas, į pietus nuo Euclid gt. 4 miegami antrame aukšte. Išbaigtas ir šildomas trečias. Geri kilimai ir t.t. Kaina — \$22,000.

Šv. Jurgio parapijoj
3 miegamų, 1 šeimos gerame stovyje, kaina \$11,500.

Edna Ave.

2 šeimų 5 1/2-5 1/2, 2 nauji gazo — karšto vandens pečiai, geras sklepas. Prašo \$16,500.

Investavimui

6 šeimų mūrinis, \$26,500.

4 šeimų mūrinis, \$17,000.

3 šeimų ir krautuvė — \$10,500.

4 šeimų mūrinis. Kaina — \$22,500.

Lietuviai bendradarbis

Alg. Dailidė

13229 Superior Ave.

UL 1-6666

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIŠ,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MŪZURAITIS-BENNETT

HJ 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

liūnas paliko skaitytojų spėsti ir susipažinti su kūrinio personažais, kurių galime sutikti gyvenime, kaip ir autorius sutiko ir ilgą laiką su jais gyveno.

Po programos, prie kavos puoduko V. Kavaliūnas buvo pasveikintas ir pagerbtas visos eilės Clevelando organizacijų ir veikėjų.

Mūsų kūrėjai yra užsitarnavę ir daugiau panašių švenčių.

Edw. Katalinas siekia komunistinių kraštų gaminų pardavimo suvaržymo

Clevelando miesto tarybos narys Edw. Katalinas ruošia nutarimo projektą, kurį Clevelando miesto tarybai priėmus, prekybininkai, prekiaujantys komunistinių kraštų importuotomis prekėmis, turėtų išsiimti specialius leidimus toms prekėms pardavinėti. Leidimas metams kainuotų 250 dolerių.

Panašus nutarimas jau veikia Columbus mieste, Ohio sostinėje. Yra ir daugiau miestų, tokiu būdu siekiančių varžyti komunistinių kraštų importo prekybą.

Prekybininkai taip pat privalėtų iškabinti iškabą, kad "prekiaujama komunistinio bloko prekėmis".

Edw. Katalinas savo projektą aiškina tuo, kad kas kart daugiau ir įvairių prekių importuotų iš komunistinių kraštų, atsiranda krautvių lentynose. Amerikos darbininkams darosi kas kart sunkiau konkuruoti su sovietinio vergų darbo gaminiais.

Edw. Katalinas nemano tenkintis Clevelando miestu, bet savo pasiūlymų nori nukelti iki prezidentūros, Ohio senatorių ir kongreso atstovų, kad panašių priemonių būtų imtasi visos valstybės apimtyje.

• **Richard K. Braund**, naujas May Co. Heights skyriaus prekių skyriaus vedėjas. R. K. Braund plačią prekybinę patirtį yra įsigijęs dirbant Higbee Co., be to Los Angeles ir Detroito didžiųjų prekybos įmonių skyriuose. Yra baigęs Michigano Universitetą Ann Arbore ir Detroito teisių kolegiją.

ATSIŠTA PAMINėti

Vienišo ŽMOGAUS GYVENIMAS, Autorius Antanas Rūkas. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois, 1962 m. 205 psl. Kaina -- 2 dol. Knygoje rašytojas Ant. Rūkas originalia forma ir stiliumi apžvelgia Juozo Adomaičio -- Dėdės Šerno darbus ir gyvenimą.

MŪSŲ BESPARNIAMS PAUKŠČIUKAMS ČIULBUONELIAMS -- 26 dainelės 1,2 ir 3 balsams. KAIPGI NEMYLETI -- kvartetas su pianino pritarimu.

AVE REGINA CAELORUM -- mišriam chorui ir vargonams OL, PALAUKIT, RUGUŽELIAI -- trim balsams ir pianinui.

SINFONIETA -- bitonalinis, 4 rankom ir Juozo Bertulio išleistų kūrinių katalogas.

Išleista 1963 m. muziko Juozo Bertulio. Sukrauta J. Karvelio Prekybos Namuose, Pavienių leidinių kaina -- 30 centų (išskyrus 26 dainas, kurių kaina 50 c.).

• **The Illuminating Co.** ne tik teikia elektrą, bet kartu ir visą eilę kitų patarnavimų. Pvz., planuojant įrengti modernišką virtuvę, The Illuminating Co. suteikia nemokamą informaciją ir savo patarėjų nemokamą planavimą ir sugestijas. Užtenka tik paskambinti į artimiausią Illuminating Co. įstaigą.

PARŠIUKAI VELYKOMS

5 mėnesių paršiukai, po 10,25 dol. Yra ir didesnių -- po 14 dolerių. Užsisakyti ir sumokėti galima Lietuvių Klube.

ISNUOMOJAMAS

3 kamb. butas su vonia ir 2 spintom rūbams. Naujos grindys visuose kambariuose. Apačioje ir fronte. Tvirtas, einant iš kiemo -- 1249 E. 61 gt. Prie šv. Jurgio bažnyčios.

(37, 38, 39, 40)

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis būgalo, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1 1/2 garažo.

RE 1-9470

VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS,

kalbanti lietuviškai ir sutinkanti gyventi kartu, reikalinga prie motinos palaikyti kompanijai. Maistas ir butas kartu.

Skambinti PO 1-5711.

(38, 39, 40)

VILTIES SPAUSTUVė

6907 Superior, Cleveland 3, Ohio, HE 1-6344

- Priima užsakymus iš visų miestų Jungtinėje Valstybėje ir Kanadoje.
- Spausdina ofsetu laikraščius, žurnalus, brošiūras, programas, katalogus ir kitokius leidinius. Jei norite turėti gerai iliustruotą leidinį, kreipkitės į mus.
- Patarnauja organizacijoms, firmoms ir profesionalams: vizitinės kortelės, blankai, receptų, sąskaitų, sąmatų, atskaitomybės ir kitokios formos; Jūsų adresai įvairių dydžių vokuose -- reguliariuose ir languotuose.
- Užsakymai išpildomi greitai ir sąžiningai.

KAS IR KUR?

• Inž. Kaz. Oželis, naujas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio pirmininkas. Balandžio 23-24 d. Detroite vykusiame LAS Tarybos suvažiavime inž. K. Oželis buvo išrinktas Sąjūdžio pirmininku. Iki šiol Sąjūdžiui vadovavo Dr. V. Misiulis.

• Brigita ir Algirdas Nasvyčiai, iš Clevelando išvyko savaitei į Palm Springs, California. Dr. Nasvytis, bendrovės siunčiamas, ten dalyvaus Amerikos Aeronautikos ir Astronautikos Instituto ruošiamoje konferencijoje, kurioje bus svarstomos raketų ir erdvės kūnų struktūrinės problemos.

• Tautinių šokių šventės vykdomojo komiteto pirm. Br. Nainys gavo iš Chicagos burmistro specialius reikalavimus direktoriaus J. Reilly, tokio turinio laiškas: "Būkite užtikrintas mūsų entuziastinga Antrajai Lietuvių Tautinių šokių šventei parama. Tik praneškite mums, kaip galėtume padėti".

PAIEŠKOMI

BUMBULIS Jonas, gimęs Bijiūniskiuose, Vilniaus rajone.

JAKIMAVIČIUS Petras, gimęs Kervesių kaime, Vaškų valsčiuje, Biržų aps.

KAUNIETIS Pranas (Frank), gimęs Pandely, atvykęs Ameriką prieš 1-ą Pasaulinį Karą, ilgą laiką gyvenęs Binghamton, N. Y., miręs Chicagoje. Ieškomi jo įpėdiniai.

LAPSKIENĖ-REKAŠIŪTĖ Anastazija, Vlado dukterė, anksčiaugyvenusi Anglijoje -- ieškoma palikimų reikalais.

LILEIKA Petras iš Naudvario kaimo, Užvenčio valsčiaus, Šiaulių apsk., atvykęs į Chicago apie 1939 m.

LUBKEWICZ Joseph (turbūt Juozas Liupkevičius), yra miręs ir palikęs turtą -- įpėdiniai nežinomi. Jie patys arba apie juos žinantieji prašomi suteikti žinias.

NARKUTIS Antanas iš Gadeikių, 1939 metais gyvenęs West 33rd St., Chicagoje.

ŠLAPIKAS Vincas, gimęs 1915 metais Chicagoje, Mortos Kalinauskaitės - Šlapikienės sūnus.

ZALUMSKI - GASPARAVIČIŲ Tė Julija ir jos sesuo.

NEŽINSKIENĖ - GASPARAVIČIŲ Justina, Juliaus Gasparavičiaus dukros, iš Raizgių kaimo, Šiaulių valsčiaus, 1921-23 m. gyveno Chicagoje.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašome atsiiepti.

Lietuvos Generalinis Konsulatas 6147 So. Artesian Ave. Chicago 29, IIL. Telefonas - REpublic 7-8334

LAIMĖTOJA IŠ CLEVELANDO

Ne kartą mūsų spaudoje tenka sutikti Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos prilyginimą prie zarasiškių, alytiškių, rokiškėnų ar net našių klubų. Nežinau, ar tas daroma iš nežinojimo pačios organizacijos tikslų, ar kitais sumetimais, tačiau tikriems Vilniaus krašto lietuviams, o ypač pačiai S-gai daroma didelė skriauda, (kartu patarnaujant lenkams) nes JAV ir Kanados VKLS-ga yra tąsa tos rezistencijos, kuri Vilniaus krašte buvo ir tebėra vedama už Lietuvos laisvę su sostine Vilniumi. Ne ginklu rankose, ne fizine kova už mūsų amžinąją sostinę, bet panašiai kaip ir mūsų visų vadovaujančių organų -- supažindinimu įtakingų asmenų Vilniaus bylos reikalais, atsakymais į lenkų tremtinių užmačius, knygų leidimu ir paskutiniu metu siuntiniais Suvalkų trikampio lietuviams arištrėmiais į Sibirą Vilniaus krašto sūnums.

Kad Vilniaus klausimas liktų gyvas netik vyresniosios kartos atstovų tarpe, bet taip pat ir priaugančio atžalyno -- labai gražiam kelyje atsistojo VKLS-gos Catharines sk. valdyba, rengdama kiekvienais metais Jonines su menine programa. Tūkstančiai, jau už Lietuvos ribų užaugusio mūsų jaunimo, suplaukdavo į šias iškilmes, linksmiai praleisdavo laiką, dėkodami iš širdies rengėjams už gražiai praleistas vasaras.

Negana to. Judri St. Catharines Ont. sk. valdyba nutarė paskelbti jaunimo tarpe gražiausių rašinių apie Vilnių premijavimą. Ir reikia džiaugtis, kad Kanados ir JAV lietuviukai gausiai atsiliepė į šį konkursą, duodami puikių rašinių apie senąją Lietuvos sostinę.

Matilda Stasaitė

Jury k-ją, perskaičius prisijusius rašinius, nutarė pirmą premiją skirti už "Sapną" Matildai Stasaitėi iš Clevelando, kartu įteikiant jai 25 dol. premiją.

Laimėtoja, dėkodama St. Catharines sk. valdybai, savo laiške rašo: "Mūsų amžinosios sostinės Vilniaus gražius vaizdus su visa

Grupė dalyvių Lietuvių Demokratų Lygos Chicagoje 25 metų sukaktuviniame bankete Pick Congress viešbutyje kovo 24 d. Stovi iš kairės: Jonas Nasvytis, arch. A. Kerelis, M. Luneckis, S. Dziugas, J. L. Jatis, Joseph P. Mull-Muliolis, D. W. Healy, E. Katalinas, Clevelando miesto tarybos narys, John T. DeRighter ir A. G. Kumskis -- banketo vyr. vadovas. Bankete dalyvavo virš 800 lietuvių, net ir iš tolimesnių vietovių, kaip Clevelando. Meninę programą atliko solistai Roma Mastienė ir Algirdas Brazis, o B. Shoto tautinių šokių šokėjų grupė pašoko keletą šokių.

ALT S-gos Richmond Hill skyriaus veikla

ALT S-gos Richmond Hill, N. Y. skyriaus narių metiniam susirinkime, kuris įvyko kovo 24 d., J. ir O. Valaičių restorane, Brooklyn, N. Y. buvo perrinkta skyriaus valdyba, kurią sudaro: Jurgis Sirutas -- pirm., Stella Abraitienė -- sekretorė ir Petras Paprockas -- išdininkas.

Pirmininkas apibūdino praeitų metų veiklą, iš kurios paaiškėjo, kad valdyba aktyviai dirbo mielai talkinant visiems skyriaus nariams. Surinkta daug A. Smetonos monografijos prenumeratorių, o čia itin daug pasidarbavo B. Oniūnienė, todėl susirinkimas išreiškė jai padėką.

Skyrius dalyvavo dviejose ALT S-gos Rytų Apygardos suvažiavimuose ir S-gos skyrių pirmininkų bei Tarybos konferencijoje Clevelande. To skyriaus nariai

istorinė praeitim mes, jaunimas, tik iš knygų pažįstame. Tačiau Jūsų S-gos veikla ir kova už šio krašto ateitį, jaunimo širdyse irgi gyva."

Jauna laimėtoja, iš savo gautos premijos, penkis dol. prisiuntė VKLS-gos reikalams.

Vilniaus krašto lietuviai Kanadoje sveikina laimėtoją, linkėdami jos pavyzdžiu sekti JAV ir Kanados jaunimą.

K. Baronas VKLS Kanados Krašto Valdybos Pirmininkas ir Jury K-jos narys.

• Valerijonas Šimkus, žinomas veikėjas -- vilnietis, iš Chicagos, Ill. praeitą savaitę, vykdamas iš atostogų, praleistų Floridoje, buvo sustojęs Clevelande, kur aplankęs draugus ir pažįstamus, K. Gaižučio lydimas, apsilankė Dirvos redakcijoje.

• LD Kunigaikštienės Birutės draugijos centrinis Chicagos skyrius balandžio 21 d., 4 val. p. p., Jaunimo Centre, rengia Literatūros-muzikos vakarą. Programoje dalyvauja: D. Augienė-Lipčiūtė, A. Baronas, D. Bindokienė, K. Bradūnas, J. Gylėnė-Svabaitė. Aktorė Z. Kevalaitytė-Visockienė skaitys M. Katiliškio kūrybą. Muzikinę programos dalį išpildys solistė J. Šalnienė ir pianistas A. Vasaitis. Vakarą programą praves dail. B. Jameikienė. Visuomenė maloniai prašoma gausiai atsilankyti. Staliukus prašome užsisakyti telefonu: GR 6-2984.

Aukos Dirvai

A. Daunys, Syosset	2.00
J. Černauskas, Cleveland ..	5.00
Dr. V. Bložė, Cleveland	4.00
A. Gubilas, Detroit	1.00
A. Čiplys, E. Chicago	2.00
V. Jakimavičius, Brockton ..	2.00
E. Jarašūnas, Downey	4.00
J. Matulevičius, Worcester ..	4.00
P. Babickas, Worcester	1.00
V. Katinas, Woodhaven	2.00
J. Mačiulaitis, Detroit	2.00
S. Paulius, Chicago	1.00
K. Matutis, Chicago	5.00
K. Martinėnas, Cleveland	2.00
A. Rukštelė, Chicago	5.00

Skaityk ir platink DIRVĄ

DETROIT

SLA susirinkimas

S. L. A. 352 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyksta balandžio mėn. 7 d. sekmadienį, 12:30 p. p. Lietuvių namuose, 3009 Tillman St. Susirinkimo dalyviai bus vaišinami kavute ir A. Stokus parodys filmą "Amerikos vaizdai". Kavutė ir filmas bus visiems nemokamai.

Vykstant S. L. A. Aušros vajui, kviečiame atsilankyti visus narius ir ne narius. Ypač kviečiame jaunimą. Norintieji, čia pat, galės ir nariais prisirašyti. Vajaus metu prirašome nauji nariai į įvairias apdraudas rūšis palengvintomis sąlygomis. Labai pigiai draudžiamas jaunimas. Tik 3 doleriai už 1.000 metams.

S. L. A. yra lietuvių patriotinė orianizacija, veikianti frateralinėje dvasioje ir jungia įvairių pažiūrų bei įsitikinimų lietuvių bendram lietuviškam darbui.

352 kp. Valdyba

tautas Abraitis, kuris paformavo apie gegužės 31, birželio 1, 2 dienomis įvykstantį Sąjungos Seimą St. Louis, Mo.

I revizijos komisiją taip pat perrinkti: Vytautas Abraitis, Antanas Senikas ir Ona Valaitienė, kuri po oficialios dalies papasakojo įspūdžius iš kelionės po Vokietiją, kur ji neseniai lankėsi.

Susirinkimui pirmininkavo Adolfas Dimas, sekretoriavo Stella Abraitienė. Pona Valaičiai pavaišino lietuviškai pagamintais užkandžiais ir kavute.

Šį šeštadienį, balandžio 6 d., 8 v. v. Detroite Wayne universiteto ribose, Second ir Ferry St., gražiamame McGregor Memorial pastate Detrito lietuviai studentai ruošia literatūros vakarą, kurio programą išpildys svečiai iš Chicagos: Kazys Bradūnas, Kazys Almėnas, Marius Katiliškis, Algimantas Mackus ir Liunė Sutema. Nuotraukoje Detrito lietuvių studentų būrelis su pirm. Vitaliu Šeputa tariasi, kaip geriau pravedus literatūros vakarą. Sėdi iš kairės: pirm. Vitalis Šeputa, Gina Staniulytė, Virginija Liaudanskytė ir Algis Zaporackas. Petro Kausteklio nuotrauka.

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE
\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite
ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

VINCO RAMONO

DAILININKAS RAUBA

Novelių rinkinys, išleistas Vilties. Gaunamas pas visus knygų platintojus. Kaina -- 3.50 dol.

Dirvos prenumeratoriai, užsimokėję už 1963 m. 11 dol. knygą užsisakę per Dirvą, gauna už 2.50 dol.

Lietuvoje brangiai mamytei mirus,

JONEI PETĖRIENEI

nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Los Angeles Lietuvių
Dramos Sambūris

ALT S-gos Bostono skyriaus nariui teisin.

JONUI KALVAIČIUI

mirus, žmonai PAULINAI, sūnams GINTARUI, RAMŪNUI ir visiems artimiesiems bei giminėms gilią užuojautą reiškia

ALT S-gos Bosto Skyriaus
Valdyba ir nariai

Brighton parko mokyklos mokiniai, vadovaujami S. Jonynienės, kovo 23 d. Chicagos ir aplinkinių lituanistinių mokyklų koncerte suvaidinę "Raudonkepuraite".

Z. Degučio nuotrauka.